

Sarajevo, 15.08.2022. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
08.08.2022. – 12.08.2022.

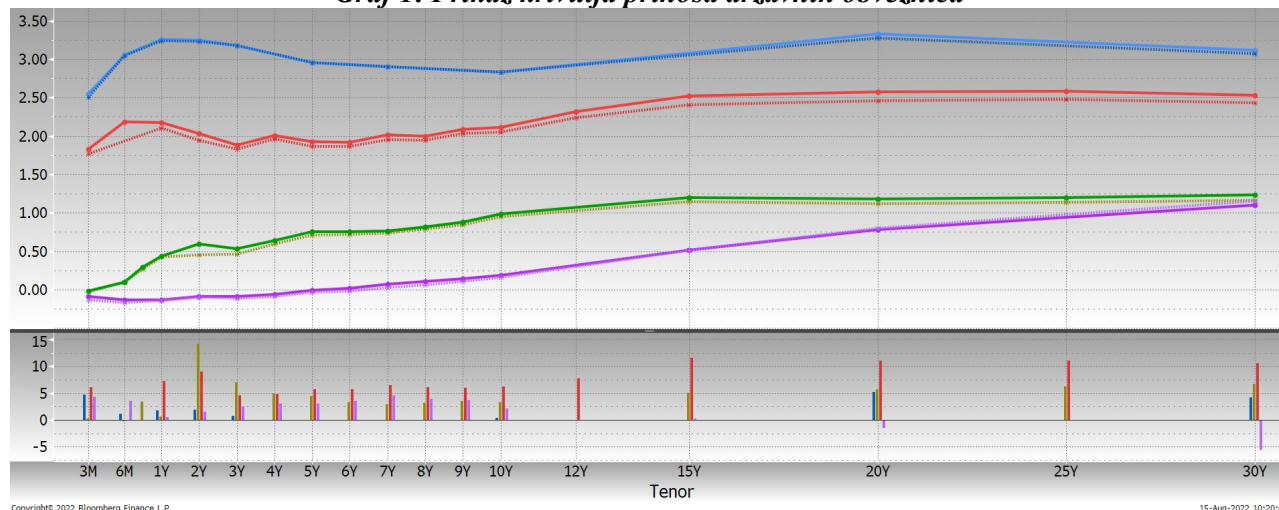
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	5.8.22	-	12.8.22		5.8.22	-	12.8.22		5.8.22	-	12.8.22		5.8.22	-	12.8.22	
2 godine	0,48	-	0,61	↗	3,23	-	3,24	↗	1,97	-	2,05	↗	-0,10	-	-0,08	↗
5 godina	0,71	-	0,76	↗	2,96	-	2,96	→	1,87	-	1,93	↗	-0,03	-	0,00	↗
10 godina	0,96	-	0,99	↗	2,83	-	2,83	→	2,05	-	2,11	↗	0,17	-	0,19	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	5.8.22	-	12.8.22	
3 mjeseca	0,011	-	0,019	↗
6 mjeseci	0,099	-	0,096	↘
1 godina	0,459	-	0,453	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica



Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 12.08.2022. godine (pune linije) i 05.08.2022. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica sigurnijih članica eurozone su povećani tokom protekle sedmice, pri čemu je rast kod njemačkih obveznica iznosio između 3 i 13 baznih poena (najveći rast je zabilježen na prednjem dijelu krive), dok su prinosi italijanskih obveznica zabilježili rast od 5 do 7 baznih poena. Uprkos rastu prinosa na sedmičnom nivou i protekla sedmica je bila obilježena volatilnim dnevnim promjenama prinosa, a najveći uticaj na kretanje istih imali su objavljeni podaci o kretanju inflacije u SAD. Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's smanjila je izgleda rejtinga Italije (Baa3) sa stabilan na negativan, što je na početku sedmice uticalo na rast prinosa obveznica ove članice eurozone, ali je nakon toga došlo do korekcije, pa je na sedmičnom nivou zabilježen manji rast prinosa ovih obveznica u poređenju sa ostalim obveznicama ove regije. Prema kalkulacijama Financial Timesa, koje su urađene prema objavljenim podacima, ECB je u periodu između juna i jula ubrizgala 17 milijardi EUR u obveznice Italije, Španije i Grčke, dok je istovremeno smanjila udio za malo veći iznos u obveznicama Njemačke, Holandije i Francuske.

HSBC je objavio da očekuje da će ECB zaustaviti ciklus povećanja kamatnih stopa do kraja tekuće godine, jer očekuje da će u I kvartalu naredne godine ekonomija zapasti u recesiju, pa će efekti iste, zajedno sa usporenjem cjenovnih pritisaka zaustaviti dodatno pooštavanje monetarne politike. Naredno povećanje kamatnih stopa u septembru očekuje se da će iznositi 50 baznih poena, uz mogućnost da bude i veće (75 baznih poena), što bi trebalo da bude praćeno sa još 2 povećanja po 25 baznih poena na sjednicama ECB u oktobru i decembru. U ranijim prognozama HSBC je predviđao da će povećanja kamatnih stopa ECB biti nastavljena do marta 2023. godine.

Premijer Njemačke Scholz je obećao više finansijske pomoći stanovništvu zbog energetske krize, te je izjavio da su sadašnji planovi zaduživanja dovoljni za plaćanje novog finansijskog paketa pomoći koji je trenutno u fazi rasprave.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	AVG	-29,0	-25,2	-26,4
2.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	JUN	1,2%	2,4%	1,6%
3.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	JUN	-	4,6%	9,6%
4.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	JUN	-	8,9%	5,2%
5.	Industrijska proizvodnja – Irska (G/G)	JUN	-	22,7%	6,5%
6.	Industrijske prodaje – Holandija (G/G)	JUN	-	29,7%	34,6%
7.	Prerađivačka proizvodnja – Holandija (G/G)	JUN	-	6,2%	9,9%
8.	Bilans tekućeg računa – Njemačka (u milijardama EUR)	JUN	-	16,2	-0,4
9.	Trgovinski bilans – Italija (u milionima EUR)	JUN	-	-2.166	-62
10.	Trgovinski bilans – Portugal (u milijardama EUR)	JUN	-	-2,52	-2,38
11.	Stopa inflacije – Njemačka (final.)	JUL	8,5%	8,5%	8,2%
12.	Stopa inflacije – Francuska (final.)	JUL	6,8%	6,8%	6,5%
13.	Stopa inflacije – Španija (final.)	JUL	10,8%	10,7%	10,0%
14.	Stopa inflacije – Italija (final.)	JUL	8,4%	8,4%	8,5%
15.	Stopa inflacije – Irska	JUL	-	9,6%	9,6%
16.	Stopa inflacije – Portugal (final.)	JUL	9,4%	9,4%	9,0%
17.	ILO stopa nezaposlenosti – Francuska (kvartalno)	II kvartal	7,3%	7,4%	7,3%
18.	Stopa nezaposlenosti – Portugal (kvartalno)	II kvartal	-	5,7%	5,9%
19.	Stopa nezaposlenosti – Grčka	JUN	-	12,1%	12,5%

SAD

Prinosi na američke državne obveznice tokom protekle sedmice nisu zabilježili značajnije promjene. Fokus investitora je bio na objavljivanju podatka o stopi inflacije, koja je tokom jula povećana za 8,5% na godišnjem nivou (ispod očekivanih 8,7%), što je manji nivo rasta od prethodnog (9,1%). Ipak, nekoliko zvaničnika Fed-a je istaklo da je prerano proglasiti pobjedu u borbi protiv visoke inflacije. Predsjednik Fed-a iz St. Louisa Bullard je izjavio da će Fed biti spreman da zadrži kamatne stope na višim nivoima duži vremenski period ukoliko inflacija nastavi da „iznenađuje“. Predsjednik Fed-a iz Čikaga Evans je izjavio da su podaci o inflaciji prvi pozitivni u posljednje vrijeme, te je istakao da je i dalje visoka inflacija neprihvatljiva i da očekuje dalji rast kamatnih stopa u ovoj i narednoj godini. Prema njegovom mišljenju, očekuje se da će temeljna inflacija biti blizu nivoa od 2,5% naredne godine. Evans je, takođe, iskazao optimizam o pitanju jačanja ekonomije, te je naglasio da je tržište rada i dalje snažno.

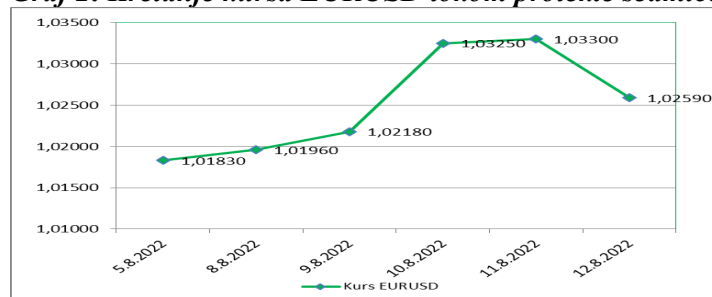
Prema rezultatima istraživanja Bloomberg-a za avgust, ekonomski analitičari prognoziraju da će ekonomija u SAD u tekućoj godini zabilježiti ekspanziju po stopi od 1,6%, dok se za 2023. i 2024. godinu prognoziraju stope od 1,1% i 1,7%, respektivno. Prognozirana stopa inflacije za tekuću godinu je povećana na 8,1% sa prethodno prognoziranih 7,9%, dok je za narednu godinu povećana na 3,8% (prethodno prognozirano 3,5%). Većina anketiranih ekonomista očekuje da će Fed povećati referentnu kamatnu stopu za 50 baznih poena na septembarskoj sjednici, dok vjerovatnoća recesije u narednih 12 mjeseci iznosi 49%.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije (G/G)	JUL	8,7%	8,5%	9,1%
2.	Budžetski saldo (u mlrd USD)	JUL	-175,0	-211,1	-88,8
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JUL	10,4%	9,8%	11,3%
4.	Indeks cijena uvezenih dobara (G/G)	JUL	9,4%	8,8%	10,7%
5.	Indeks cijena izvezenih dobara (G/G)	JUL	-	13,1%	18,1%
6.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite	5. AVG	-	0,2%	1,2%
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	6. AVG	265.000	262.000	248.000
8.	Indeks povjerenja – Un. Mičigen P	AVG	52,5	55,1	51,5

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast sa nivoa od 1,0183 na nivo od 1,0259.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice



VELIKA BRITANIJA

Viceguverner BoE Ramsden je izjavio da će BoE morati još više povećati kamatne stope u odnosu na njihov trenutni maksimum, najveći u posljednjih 14 godina, kako bi se izborili sa inflatornim pritiscima. Ramsden smatra da se širenje inflacije sada očituje u rastu plata, kao i planovima cijena kompanija, što je prvobitno pokrenuto ponovnim otvaranjem globalne ekonomije nakon Covid19, ali i sukobom Rusija – Ukrajina. Očekuje se da se inflacija vrati na ciljani nivo od 2% sa sadašnjih 9% i projektovanih 13% za oktobar, onog momenta kada ekonomija utone u recesiju, a troškovi pozamljivanja se povećaju. BoE će nastaviti sa prodajama obveznica čak i ukoliko zvaničnici eventualno donesu odluku da snize kamatnu stopu. BoE je prošle sedmice saopštila da će biti „visoka granica“ za promjenu tajminga ovih prodaja, što bi moglo biti već u septembru.

Guverner BoE Bailey je izjavio da bi slabljenje nezavisnosti regulatora ugrozilo reforme Velike Britanije u finansijskoj industriji, čime je odbio prijedloge koji dolaze od Liz Truss koja bi mogla biti novi premijer Velike Britanije. Vlada kojom trenutno upravlja Konzervativna partija je tokom prošlog mjeseca predložila niz reformi kako bi se povećala privlačnost Londona za globalne investitore nakon Brexita, te povećale investicije u osiguranje i infrastrukturu s ciljem regulacije neke kripto aktive. Financial Times je objavio da će Liz Truss dati nova ovlaštenja za zakone, čime će ministrima omogućiti da nadjačaju finansijske regulatore, poput BoE, ukoliko se takve odluke smatraju javnim interesom. Bailey je istakao da je regulatorna nezavisnost važna, ne samo što od toga zavisi međunarodni položaj, a samim tim i konkurentnost finansijskog sektora Velike Britanije, čiji je cilj da se reforme unaprijede. Bailey, takođe, smatra da bi ono što bi oslabilo nezavisnost regulatora ugrozilo ciljeve reformi.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) P	II kvartal	-0,2%	-0,1%	0,8%
2.	Lična potrošnja (Q/Q) P	II kvartal	0,0%	-0,2%	0,6%
3.	Potrošnja Vlade (Q/Q) P	II kvartal	-0,1%	-2,9%	-1,3%
4.	Izvoz (Q/Q) P	II kvartal	5,3%	2,4%	-4,4%
5.	Uvoz (Q/Q) P	II kvartal	0,4%	-1,5%	10,4%
6.	Građevinski sektor (G/G)	JUN	3,2%	4,1%	4,9%
7.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) P	II kvartal	1,2%	3,8%	-0,6%
8.	Industrijska proizvodnja (G/G)	JUN	1,6%	2,4%	4,8%
9.	Prerađivački sektor (G/G)	JUN	0,8%	1,3%	2,6%
10.	Uslužni sektor (M/M)	JUN	-1,0%	-0,5%	0,2%
11.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	JUN	-22,300	-22,847	-20,666

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio blagi rast sa nivoa od 0,84346 na nivo od 0,84543, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,2073 na nivo od 1,2138.

JAPAN

Japanski premijer Kishida je u petak izjavio da će izdati naredbu Vladi da osmisli dodatne mjere kako bi ublažili udare rastućih cijena energije i hrane. Naredba će biti izdata na panel sastanku Vlade, na kojem će se raspravljati o mjerama pomoći trgovcima na malo i domaćinstvima da se izbore sa rastućim životnim troškovima. Prema njegovim riječima, fokus će biti na rastućim cijenama energije i hrane, koje čine najveći dio nedavnog rasta inflacije. Suočavanje sa rastućim troškovima postalo je jedan od glavnih prioriteta Kishidove politike, kako bi podržali potrošnju i osigurali da se ekonomija Japana trajno oporavi od štete koju je nanijela pandemija. Iako je inflacija daleko niža nego u ostalim razvijenim zemljama, stopa inflacije je premašila ciljani nivo od 2% tri mjeseca uzastopno, uglavnom zbog rastućih troškova goriva i globalnih sirovina. Kishida je, takođe, izjavio da je Vlada spremna da preduzme dalje mjere, ukoliko inflacija nastavi da raste, što sugerise da bi krajem godine mogao da bude sastavljen dodatni budžet kako bi se ublažio dodatni udar na ekonomiju.

Rekonstrukcija kabineta premijera Japana koja je u toku sedmice izvršena nije imala značajne posljedice po finansijsko tržište, jer su urađene minorne ili beznačajne promjene u politici, posebno kod BoJ, dok je u dijelu javnih finansija ministar Suzuki zadržao svoju poziciju. Izmjene su nastupile u momentu kada je podrška premijeru Kishida smanjena, a usljed sve većeg odgovora na veze vladajuće stranke s kontraverznom grupom, Crkvom ujedinjenja, nakon atentata na bivšeg premijera Abea.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Tekući bilans (u milijardama JPY)	JUN	-706,2	-132,4	128,4
2.	Trgovinski bilans (u milijardama JPY)	JUN	-985,9	1.114,0	1.951,2
3.	Monetarni agregat M2 (G/G)	JUL	3,3%	3,4%	3,3%
4.	Monetarni agregat M3 (G/G)	JUL	3,0%	3,0%	3,0%
5.	Porudžbina mašinskih alata (G/G) prelim.	JUL	-	5,5%	17,1%
6.	Indeks proizvođačkih cijena uslužnog sektora (G/G)	JUL	8,4%	8,6%	9,4%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad sa nivoa od 137,51 na nivo od 136,88. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio pad sa nivoa 135,01 na nivo od 133,42.

NAFTA I ZLATO

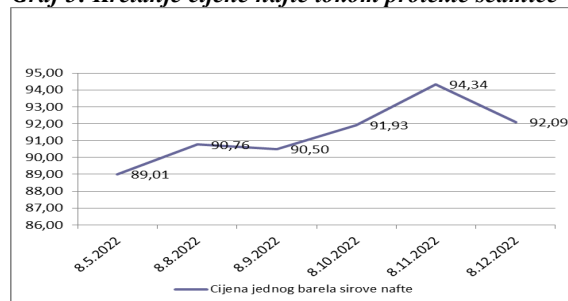
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 89,01 USD (87,41 EUR).

Tokom protekle sedmice cijena nafte je imala tendenciju rasta do četvrtka, dok je u petak zabilježen pad. Početkom sedmice pojačana je zabrinutost da bi moglo doći do slabljenja tražnje za naftom usljed tmurnijih ekonomskih očekivanja, koja nadjačavaju pozitivne podatke o trgovini u Kini, kao i dobre podatke sa tržišta rada u SAD. Tokom utorka i srijede cijena nije bilježila značajne promjene. U ovom periodu objavljene su vijesti da je od 4. avgusta obustavljen rad naftovoda Južna družba koji kreće iz Rusije i ide prema Mađarskoj, Češkoj i Slovačkoj zbog neizvjesnosti oko plaćanja tranzitnih naknada. Ipak, objavljene su i vijesti da se očekuje da će ponovno uspostavljanje ruskih tokova nafte nakon prekida naftovoda Južna družba biti obnovljeno za nekoliko dana. Sedmični izvještaj EIA je pokazao da je američka proizvodnja sirove nafte porasla na najviši nivo od aprila 2020. na 12,2 miliona barela dnevno. Njemački kancelar Šolc je izjavio da postoji napredak u pregovorima G7 o međunarodnoj implementaciji ograničenja uvoza ruske nafte. Trgovci pomno prate kretanje cijene nafte koja je pala za skoro 30 USD u odnosu na junski vrhunac, a takav trend doprinosi nižoj inflaciji.

Cijena nafte je tokom trgovanja u petak zabilježila pad pod uticajem zabrinutosti za tražnju za naftom od strane Kine, kao i pod uticajem većih izgleda rasta ponude nafte iz Irana.

Posmatrano na sedmičnom nivou cijena nafte je, ipak, zabilježila rast od 3,46%. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 92,09 USD (89,77 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice



Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.775,50 USD (EUR 1.743,59).

Tokom protekle sedmice cijena zlata je imala tendenciju rasta, uglavnom zbog podataka o inflaciji u SAD koji su objavljeni sredinom sedmice. Početkom sedmice cijena ovog plemenitog metala je povećana nakon pada prinosa na državne obveznice SAD i rasta dioničkih indeksa, a investitori su iščekivali podatke o inflaciji u SAD. Fokus investitora je bio na ovim podacima jer od istih zavisi dalji tok monetarne politike Fed, odnosno povećanje referentne kamatne stope. Nakon što su objavljeni podaci za inflaciju, koja je bila niža nego što se očekivalo, USD je deprecirao, što je dalo podršku rastu cijene zlata. U četvrtak je zabilježen pad cijene zlata pod uticajima kretanja USD, inflacije i izjava zvaničnika Fed. U svakom slučaju, zlato je tokom protekle sedmice uglavnom imalo tendenciju rasta zbog slabije inflacije, koja utiče na to da Fed bude manje agresivan u povećanju referentne kamatne stope. S druge strane, Narodna banka Kine je neočekivano snizila svoju referentnu kamatnu stopu jer je pojačala podršku ekonomiji opterećenoj blokadom virusa i produbljivanjem imovinske krize.

Zlatom se u petak trgovalo u veoma uzanom rasponu, a zabilježen je rast, uprkos aprecijaciji dolara.

Tokom protekle sedmice cijena zlata je povećana za oko 1,52% u odnosu na sedmicu ranije uglavnom pod uticajem podataka za inflaciju u SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.802,40 USD (EUR 1.756,90).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

